

طهارت و نجاست اهل کتاب در مذاهب خمسہ

محسن سعیدی خاں (دنگ کوبان)

تابستان ۱۳۹۹

سرشناسه: سعیدی فاضل (دنگ کوبان)، محسن، ۱۳۶۴-

عنوان و نام پدیدآور: طهارت و نجاست اهل کتاب در مذاهب خمسه/ محسن سعیدی فاضل (دنگ کوبان)؛

مشخصات نشر: مشهد: نسیم رضوان، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۶۹ ص.

یادداشت: کتابنامه

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

شابک: ۹-۶-۹۸۱۴۱-۶۰۰-۹۷۸

موضوع: * (Taharat (Islamic law)

موضوع: طهارت (فقه)

Taharat (Islamic law) -- Comparative studies: موضوع:

موضوع: طهارت (فقه) -- مطالعات تطبیقی

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۲

رده بندی کنگره: BP۱۰۵/۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۰۰۴۹

نام کتاب: طهارت و نجاست اهل کتاب در مذاهب خمسه

نویسنده: محسن سعیدی فاضل (دنگ کوبان)

طراح جلد: جواد خانی

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۰

قطع و تعداد صفحات: وزیری ۱۶۶ صفحه

قیمت: ۴۵/۰۰۰ تومان

ناشر: نسیم رضوان

شابک کتاب: ۹-۶-۹۸۱۴۱-۶۰۰-۹۷۸

نشانی ناشر:

انتشارات نسیم رضوان، مشهد، کدپستی ۹۱۴۵۸/۷۴۱۳۹، تلفن: ۰۹۱۵۵۱۰۰۹۲۶

(www.Nasime-Rezvan.ir - nasim.rezvan@gmail.com)

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه

(۱۱-۱۴)

۱۱.....	مقدمه
۱۲.....	۱. ضرورت و اهمیت تحقیق
۱۳.....	۲. پیشینه موضوع
۱۳.....	۳. سوالات تحقیق
۱۳.....	سوال اصلی
۱۳.....	سوالات فرعی
۱۴.....	۴. روش تحقیق

بخش اول:

کلیات و مفاهیم

(۱۵-۷۲)

۱۷.....	فصل اول: مفهوم شناسی
۱۷.....	مفهوم شناسی طهارت
۱۷.....	طهارت در لغت
۱۸.....	طهارت در اصطلاح فقه

بخش دوم:

ادله قائلین به نجاست اهل کتاب در مذاهب خمسسه

(۱۲۳-۷۳)

- ۷۷..... فصاح اول: بررسی دیدگاه فقهاء امامیه بر نجاست اهل کتاب
- ۷۷..... دلیل اول: استدلال به آیات
- ۷۸..... منظور از ناسی مشرکان
- ۸۴..... استدلال فقهاء بر آیه در نجاست
- ۹۷..... حقیقت شرعی
- ۱۰۳..... وقایع تاریخی دال بر عدم نجاست فقهی
- ۱۰۸..... دلیل دوم: استدلال به روایات
- ۱۲۲..... فصل دوم: ادله فقهای اهل سنت بر نجاست اهل کتاب

بخش سوم:

بررسی ادله قائلین به طهارت اهل کتاب در مذاهب خمسسه

(۱۵۹-۱۲۵)

- ۱۲۸..... فصل اول: ادله قائلین به طهارت اهل کتاب در فقه جمفری
- ۱۲۸..... استدلال به قرآن کریم
- ۱۲۹..... الف- طعام در لغت
- ۱۳۰..... ب- طعام در اصطلاح فقهاء
- ۱۳۱..... ج- طعام در روایات ذیل آیه
- ۱۳۲..... د- طعام در فرهنگ قرآن
- ۱۳۵..... استدلال به روایات

فهرست مطالب ۹

۱۳۶	۱. روایات جواز مؤاكلة با كفار
۱۴۱	۲. روایت جواز تغسیل میت مسلم توسط اهل کتاب
۱۴۱	۳. روایات دال بر حلیت شیردهی به طفل مسلمان توسط دایه اهل کتاب
۱۴۲	۴. روایاتی که دال بر جواز نکاح با آنها دارد
۱۴۳	اصاله الطهاره
۱۴۵	فصل دوم: ادله فقهاء اهل سنت بر طهارت اهل کتاب
۱۴۶	ادله اهل سنت بر طهارت اهل کتاب
۱۴۶	دلیل اول: استدلال به قرآن
۱۴۹	دلیل دوم: استدلال به روایات
۱۵۱	دلیل سوم: استدلال به اجماع
۱۵۲	فصل سوم: مایه به لیبقی آراء و نظریات امامیه و اهل سنت
۱۵۸	نتیجه گیری
۱۵۹	پیشنهادات

کتابخانه

(۱۶۹)

www.ketaboo.ir

معمولاً در طول تاریخ نیاز به همراهی و همزیستی برای نوع بشر رکنی اجتناب ناپذیر و لازمه زندگی اجتماعی بشر بوده است، لازمه زندگی اجتماعی، پیوندها و پیوستگی‌ها، تبادلات، مبادلات علمی اجتماعی اقتصادی، فرهنگی، سیاسی با دیگران است. تعیین محدود «دیگری» و «خود» بسته به تعریفی است که ما از خود و دیگران ارائه می‌نماییم. این تعریف، ماکس می‌کند که محدوده عملکرد و تعاملات خود را با دیگران مشخص نماییم. در فقه اسلامی یکی از مواردی که به عنوان مخاطبان مسلمانان مطرح گردیده اهل کتاب می‌باشد که در آیات مختلف نسبت به ارتباط با آنان و نوع برخورد جامعه اسلامی مطالب مختلفی مطرح شده است. همین مسئله موجب شده تا فقهای اسلامی در خصوص محدوده ارتباط میان مسلمانان و اهل کتاب مطالب و فتاوی مختلفی را ارائه نمایند.

از سویی، باتوجه به اینکه عصر حاضر، عصر تعامل سیاسی و اهل کتاب از جمعیت قابل توجهی در دنیا برخوردار می‌باشند و همچنین به دلیل حضور برخی اقوام ایرانی متعلق به اهل کتاب قرابت بسیاری میان مسلمانان و ایشان صورت گرفته است، درک نوع تعامل اسلامی و محدوده آن برای برقراری ارتباط مؤثر در جامعه نیازمند به فهم درست از دستورات دینی در این خصوص است. در طول تاریخ دیدگاههای فقهی در این رابطه با نشیب و فرازهای بسیاری همراه بوده است. گاه این تعامل تا حد حضور اهل کتاب در دربار حکام و خلفا پیش می‌رفته و گاه به دلیل تقابل شدید، به پایین ترین میزان سقوط می‌کرده است. لذا یکی از مسائل مهم و مورد ابتلا بین مسلمین

موضوع طهارت یا نجاست ظاهری و باطنی غیر مسلمانان و تأثیر آن بر روابط میان مسلمین و اهل کتاب بوه است.

موضوع نجاست اهل کتاب در مذاهب خمس اسلامی از موضوعات مشترک میان فرق اسلامی می باشد که نشان از اهمیت آن در میان تمامی گروههای دینی اسلام دارد. توجه به این موضوع و طرح موضوعاتی از این دست که در تمامی فرق مورد بررسی قرار گرفته می تواند گامی در روشن تر کردن نقاط مشترک دیدگاه فرق مختلف اسلام باشد از این رو در این پایان نامه نیز این بحث مورد کنکاش و بررسی قرار گرفته تا با استفاده از نتایج تحقیق و در نتیجه اخذ به مشترکات بین مذاهب اسلامی تقریب حقیقی بین مذاهب اسلامی صورت پذیرد.

۱. ضرورت و اهداف تحقیق

ضرورت پرداختن به موضوعی نجاست یا طهارت اهل کتاب خصوصاً با رویکرد تطبیقی بین مذاهب از آن ناشی می شود که گسترش روزافزون اسلام و مکتب تشیع در دنیای معاصر، شکل گیری موج اسلام گزراهی در میان مردم کشورهای غیر اسلامی و همچنین مهاجرت و مسافرت مسلمین به کشورهای غیراسلامی و اروپایی و ایجاد روابط با اهل کتاب در بلاد آنها یا حضور در آن کشورها، به جهت تبادلات علمی، اقتصادی، فرهنگی و ... قابل انکار نیست. از سوی دیگر ورود و اختلاط طبیعی بخشی از مسلمین ایران با اقلیت های دینی در ایران و ضرورت ارتباطات اجتماعی و گسترش روز افزون روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران با جوامع بشرا در اهل کتاب، ضرورت پرداختن به موضوع و بررسی تطبیقی نجاست یا طهارت اهل کتاب را از منظر فقهای مذاهب اسلامی روشن می سازد.

بدیهی است شناخت و آگاهی به احکام اهل کتاب سبب نظام مند شدن مواجهه جامعه اسلامی با اهل کتاب می شود.